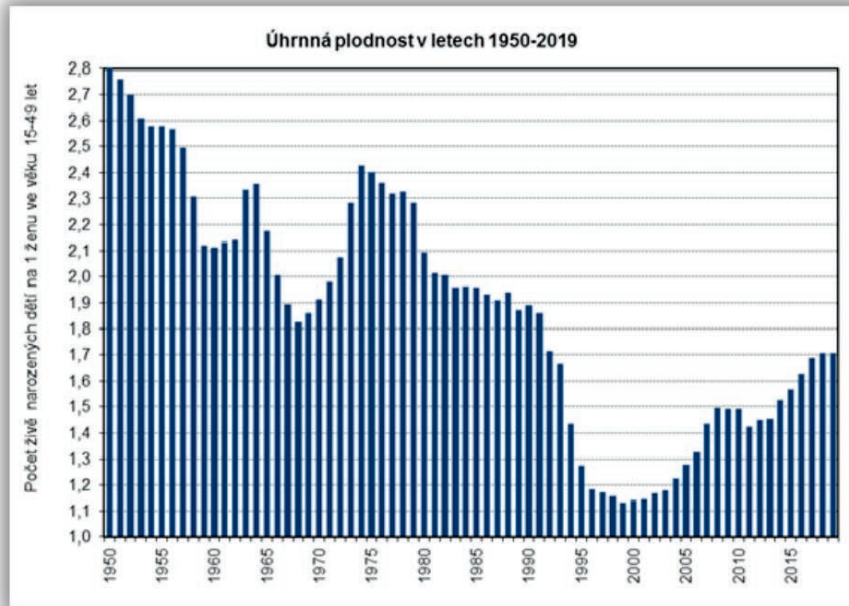

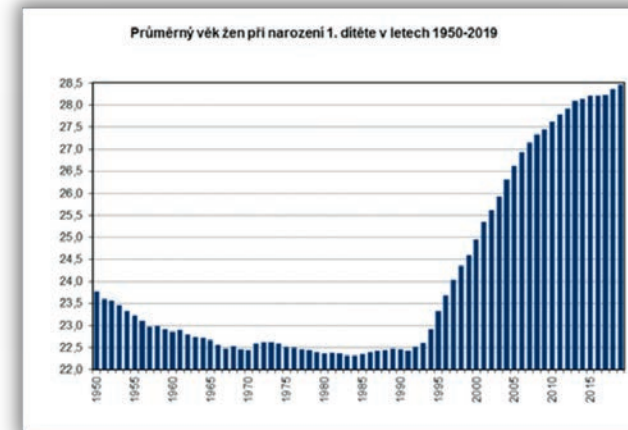
Edukační karta: Demografický vývoj porodnosti a plodnosti v souvislostech

Demografické trendy

1. Propad porodnosti v letech 1995—2005
a přetrvávající nižší porodnost a plodnost v následujících obdobích.

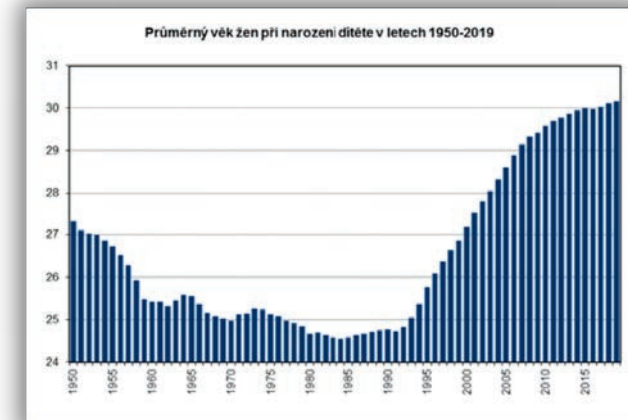

2. Zvyšující se věk rodiček, velmi znatelný při porodu prvního dítěte – nejvýraznější rys reprodukčního chování v posledních letech = trend tzv. odkládaného či pozdního těhotenství / mateřství / rodičovství.

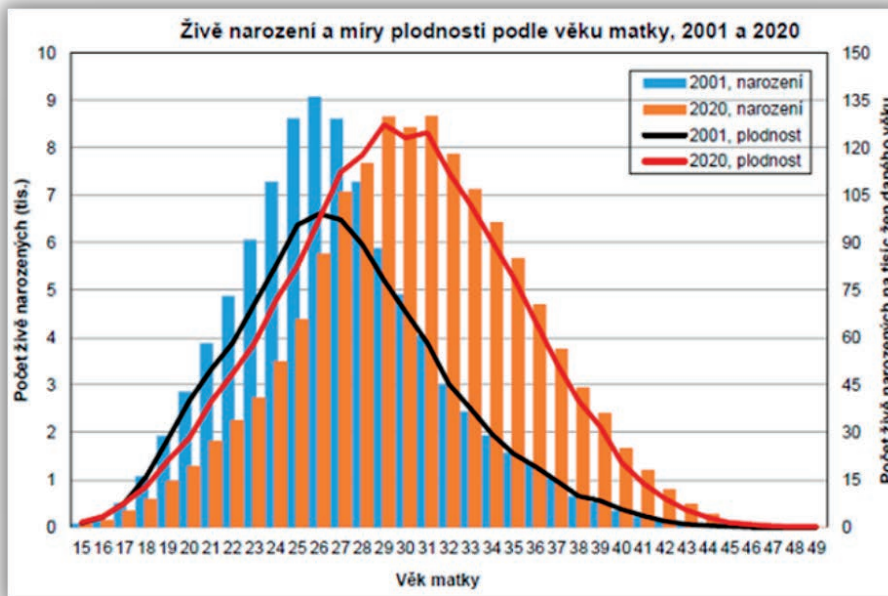
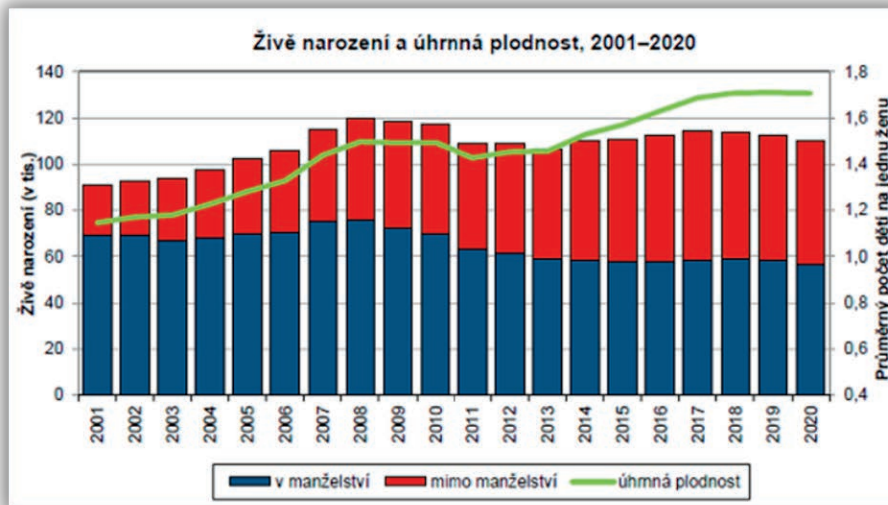
Zajímavosti

- Věk žen při narození prvního dítěte vzrostl za posledních 30 let z 22 na 29 let věku ženy.
- V posledních 30 letech nejvíce proměnili svůj přístup k zakládání rodiny středoškoláci. U nich je časová prodleva mezi ukončením vzdělání, nástupem do práce, osamostatněním se a založením vlastní rodiny nejdelší.

Grafy a statistické údaje převzaty z volně dostupných zdrojů Českého statistického úřadu.

Edukační karta: Demografický vývoj porodnosti a plodnosti v souvislostech

Zajímavosti

- V roce 2020 se živě narodilo 110,2 tisíce dětí, obyvatel Česka, o 2,0 tisíce méně než v roce 2019, přičemž šlo o třetí meziroční pokles v řadě.
- V roce 2021 se v ČR živě narodilo 111,8 tisíce dětí, o 1,6 tisíce více než v roce 2020 (důvodem nárůstu jsou druhorozené děti, prvorozených o 1 % oproti roku 2020 ubylo).
- Úhrnná plodnost, tedy počet dětí na jednu ženu ve věku 15–49 let, v roce 2020 činila 1,71 dítěte na jednu matku, v roce 2021 to bylo již 1,83 (důvodem nárůstu jsou druhorozené děti, prvorozených o 1 % oproti roku 2020 ubylo).
- Vzdělání ovlivňuje věk žen při porodu prvního dítěte i celkový počet narozených dětí. Čím vyšší dosažené vzdělání tím vyšší průměrný věk ženy při porodu dítěte. Ze Sčítání lidu 2021 plyne, že na matky bez maturity připadá 1,82 dítěte, na matky s VŠ vzděláním 1,3 dítěte.
- Manželství - v roce 1989 se 92 % dětí narodilo v manželství; v roce 2021 se 48,5 % dětí narodilo mimo manželství.
- Časování plodnosti (odkládání mateřství do vyššího věku) - na počátku 21. století připadalo maximum narozených na věkovou skupinu žen 25–29letých (a na počátku 90. let 20. století již na 20–24leté), od roku 2008 má nejvíce narozených dětí matku ve věkovém intervalu 30–34 let. Stejně tak se v čase posouval do vyššího věku i vrchol plodnosti: v roce 2001 byl počet živě narozených na tisíc žen nejvyšší u 25–29letých, od roku 2011 dosahuje maxima až u žen 30–34letých.

Grafy a statistické údaje převzaty z volně dostupných zdrojů Českého statistického úřadu.

Edukační karta: Demografický vývoj porodnosti a plodnosti v souvislostech

Možné faktory způsobující / ovlivňující trend odkládaného / pozdního těhotenství / mateřství / rodičovství

